

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2015. június 4.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Adózás — 92/83/EGK irányelv — Jövedéki adó — Sör — 4. cikk — Független kisüzemi sörfőzdek — Kedvezményes jövedékiadó-mérték — Feltételek — Nem licencia alapján történő működés — Valamely harmadik felet megillető és általa engedélyezett gyártási eljárás alapján történő termelés — E harmadik személy védjegyeinek engedélyezett használata”

A C-285/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Cour de cassation (Franciaország) a Bírósághoz 2014. június 11-én érkezett, 2014. június 3-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Directeur général des douanes et droits indirects**,

a **Directeur régional des douanes et droits indirects d’Auvergne**,

és

a **Brasserie Bouquet SA**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács)

tagjai: C. Vajda (előadó) tanácselnök, A. Rosas és Juhász E. bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Brasserie Bouquet SA képviseletében F. Molinié avocat,
- a francia kormány képviseletében J.-S. Pilczer és D. Colas, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviseletében K. Nasopoulou, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében F. Dintilhac és M. Wasmeier, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló, 1992. október 19-i 92/83/EGK tanácsi irányelv (HL L 316., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 206. o.) 4. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a directeur général des douanes et droits indirects (a vámok és közvetett adók igazgatóságának igazgatója) és a directeur régional des douanes et droits indirects d'Auvergne (vámok és közvetett adók auvergne-i regionális igazgatóságának igazgatója), illetve a Brasserie Bouquet SA (a továbbiakban: Brasserie Bouquet) között a kedvezményes jövedékiadó-mértéknek a 2007 és 2010 között e társaság által előállított sörre való alkalmazása tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 92/83 irányelv harmadik, hetedik és tizenhetedik preambulumbekkezdése a következőket írja elő:

„[...] a belső piac megfelelő működése érdekében fontos, hogy az összes érintett termékre vonatkozóan egységes definíciókat határozzanak meg;

[...] a független kisüzemi sörfőzdékben előállított sör és a kisüzemi szeszfőzdékben előállított etilalkohol esetében olyan egységes megoldások szükségesek, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy ezekre a termékekre kedvezményes adómértékeket alkalmazzassanak;

[...]

[...] azokban az esetekben, amikor a tagállamok számára engedélyezték a kedvezményes adómértékek alkalmazását, az ilyen kedvezményes adómértékek nem okozhatják a belső piaci verseny torzulását”.
- 4 A 92/83 irányelv 4. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A tagállamok a független kisüzemi sörfőzdek által főzött sörre az érintett sörfőzdek éves termelése alapján megállapított kedvezményes adómértékeket alkalmazhatnak, a következő korlátokon belül:

 - a kedvezményes adómértékeket nem lehet az évi 200 000 hektoliter sörnél többet előállító vállalkozások esetében alkalmazni,
 - a kedvezményes adómértékeket, amelyek alacsonyabbak lehetnek a minimum adómértéknél, nem lehet a normál nemzeti jövedékiadó-mértéknél 50%-kal alacsonyabban meghatározni.

(2) A kedvezményes adómértékek tekintetében »független kisüzemi sörfőzde«: az a sörfőzde, amely jogi és gazdasági szempontból független minden más sörfőzdetől, amely minden más sörfőzde telephelyétől fizikailag elkülönült telephelyet használ és amely nem licencia alapján működik.

Amennyiben azonban két vagy több kisüzemi sörfőzde együttműködik, és az összesített éves termelésük nem haladja meg a 200 000 hektolitert, akkor azok a sörfőzdek egy külön, független, kisüzemi sörfőzdeként kezelhetők.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy bármely általuk esetlegesen bevezetett kedvezményes adómértéket egyformán alkalmazzanak a más tagállamokban elhelyezkedő független kisüzemi sörfőzdekből a területükre beszállított sörre is. Különösen azt biztosítják, hogy egy más tagállamból származó szállítmányra soha ne vessenek ki magasabb adót, mint annak pontos hazai megfelelőjére.”

A francia jog

- 5 A code général des impôts (általános adókodeks) III. mellékletének a 92/83 irányelv 4. cikkét átültető 178-0 bis A. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az általános adókodeks 520 A. cikke I. bekezdése a) pontjának 5–8. alpontjában említett külön kedvezményes adómértékek alkalmazásakor független kisüzemi sörfőzdeként minősül az Európai Közösség valamely tagállamában letelepedett olyan sörfőzde, amely az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

- 1° éves sörtermelése nem éri el a 200 000 hektolitert;
- 2° jogi és gazdasági szempontból független minden más sörfőzdetől;
- 3° minden más sörfőzde telephelyétől fizikailag elkülönült telephelyet használ;
- 4° nem licencia alapján működik.

Amennyiben két vagy több kisüzemi sörfőzde együttműködik, és az összesített éves termelésük nem haladja meg a 200 000 hektolitert, akkor azok a sörfőzdek egy külön, független, kisüzemi sörfőzdeként kezelhetők.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 6 A Brasserie Bouquet éttermet üzemeltet, ahol saját maga által előállított sört árul.
- 7 E sörtermelésre az ICO 3B SARL társasággal 1998. december 10-én kötött „Contrat d’affiliation au »Cercle des 3 brasseurs«” elnevezésű szerződésnek („Cercle des 3 brasseurs” tagsági szerződés; a továbbiakban: tagsági szerződés) megfelelően kerül sor. A tagsági szerződés értelmében az ICO 3B SARL társaság engedélyezte a Brasserie Bouquet-nak védjegyei és a „LES 3 BRASSEURS” cégneve használatát, és vállalta, hogy megosztja vele szakértelmét és többek között élesztőtörzseket bocsát rendelkezésére.
- 8 Ennek ellenében a Brasserie Bouquet-nak eleget kell tennie a „Bible du Cercle des 3 brasseurs” elnevezésű, többek között az említett szakértelemre és a kisüzemi sörgyártási eljárásra vonatkozó pontosításokat tartalmazó dokumentumban foglalt kötelezettségeknek. A tagsági szerződésből emellett kiderül, hogy a Brasserie Bouquet bizonyos termékeket kizárólag az ICO 3B SARL társaságtól szerezhet be, valamint köteles számára a „Cercle des 3 brasseurs”-be való belépési díj címén meghatározott összeget, illetve havi átalányösszeget fizetni.

- 9 Mivel úgy vélte, hogy független kisüzemi sörfőzdeként eleget tesz az általános adókodekx III. mellékletének 178-0 bis A. cikkében előírt feltételeknek, a Brasserie Bouquet a létesítményében előállított sörmennyiséget az általános adókodekx 520 A. cikke I. bekezdésének a) pontjában előírt kedvezményes jövedékiadó-mérték alapján vallotta be a vámhatóságnak.
- 10 Az említett hatóság a 2007. december és 2010. november közötti időszak tekintetében e kedvezményes adómérték alkalmazását vitató kiigazító értesítést közölt a Brasserie Bouquet-val, majd a követelt összeg utólagos megfizetésére kötelező határozatot küldött számára.
- 11 Közigazgatási panaszának, majd a tribunal de grande instance de Clermont-Ferrand-hoz (Clermont-Ferrand-i elsőfokú bíróság) benyújtott keresetének elutasítását követően a Brasserie Bouquet fellebbezett a cour d'appel de Riomhoz (riomi fellebbviteli bíróság), amely helyt adott a fellebbezésének. A vámhatóság felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Cour de cassation (semmitőszék) elé e határozattal szemben.
- 12 Ez utóbbi bíróság a 92/83 irányelv 4. cikkében előírt feltételek tekintetében rámutat arra, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben annak eldöntéséhez, hogy egy sörfőzde független kisüzemi sörfőzdeként minősül-e, és így alkalmazható-e rá a kedvezményes jövedékiadó-mérték, annak ismerete szükséges, hogy miként kell értelmezni a 4. cikk (2) bekezdésében foglalt, nem „licencia alapján” való működésre vonatkozó feltételt.
- 13 E körülmények között a Cour de cassation úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a 92/83 tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdését, hogy licencia alapján történő működés alatt kizárólag a valamely szabadalom hasznosítására vagy védjegy használatára vonatkozó licencia alapján történő működés értendő, vagy e rendelkezés értelmezhető úgy is, hogy licencia alapján történő működés alatt a valamely harmadik felet megillető és általa engedélyezett gyártási eljárás alapján történő termelés értendő?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 14 Amint arra írásbeli észrevételeiben a francia kormány és az Európai Bizottság rámutat, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés a kérdést előterjesztő bíróság által megfogalmazott formájában a „licencia alapján” történő működés 92/83 irányelv 4. cikke (2) bekezdése szerinti fogalmának két lehetséges értelmezését veti fel, ugyanakkor mindkét említett értelmezésnek megfelelő elemek szerepelnek a tagsági szerződésben. E szerződés értelmében ugyanis a Brasserie Bouquet az ICO 3B SARL társaság védjegyeinek használatára, valamint az e társaságot megillető gyártási eljárás szerinti sörtermelésre egyaránt jogosult.
- 15 Emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködési eljárásban a Bíróság kötelessége, hogy a nemzeti bíróság részére olyan hasznos választ adjon, amely annak lehetővé teszi az előtte folyamatban lévő ügy elbírálását. Ennek érdekében adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia a feltett kérdéseket (lásd különösen: Le Rayon d'Or ítélet, C-151/13, EU:C:2014:185, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 16 E tekintetben az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásából kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak az elé terjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálásához annak ismerete szükséges, hogy a tagsági szerződésben foglalt feltételek szerinti sörtermelés a 92/83 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének első mondata értelmében vett „licencia alapján” történő működésnek minősül-e.

- 17 Ezért a feltett kérdést akként kell értelmezni, hogy az lényegében arra vár választ, hogy a kedvezményes jövedékiadó-mérték sörre való alkalmazása tekintetében a 92/83 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében foglalt, a sörfőzde nem licencia alapján való működésére vonatkozó feltétel teljesül-e akkor, ha az érintett sörfőzde a számára valamely harmadik fél védjegyeinek és gyártási eljárásának használatát engedélyező szerződésnek megfelelően állítja elő a sörét.
- 18 A 92/83 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében foglalt „licencia alapján” való működés fogalma tekintetében ezen irányelvnek mind a harmadik preambulumbekkezdéséből, mind a címéből következik, hogy célja a belső piac megfelelő működésének biztosítása érdekében az összes érintett termékre vonatkozó közös fogalommeghatározások megállapítása, továbbá hogy az említett irányelv az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adójának szerkezetét érintő harmonizációs politika keretében illeszkedik. Az egységes alkalmazás biztosítása érdekében a 92/83 irányelv fogalmait önállóan kell értelmezni, és az értelmezésnek a szóban forgó rendelkezések szövegén, valamint az említett irányelv által követett célon kell alapulnia (lásd: Gluckauf Brauerei ítélet, C-83/08, EU:C:2009:228, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 19 Ezenfelül a 92/83 irányelv 4. cikke – azzal, hogy bizonyos feltételek mellett kedvezményes jövedékiadó-mérték alkalmazásáról rendelkezik a független kisüzemi sörfőzdek által főzött sör tekintetében – eltérést képez a sörre vonatkozó általános jövedékiadó-mérték alkalmazásától. A kedvezményes jövedékiadó-mérték alkalmazási feltételeit ezért szigorúan kell értelmezni.
- 20 E feltételek tekintetében az említett 4. cikk (1) bekezdése egy mennyiségi feltételt tartalmaz valamely sörfőzde maximális éves 200 000 hektoliter sörtermelésével kapcsolatban. Ugyanezen 4. cikk (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy független kisüzemi sörfőzde az a sörfőzde, amely jogi és gazdasági szempontból független minden más sörfőzdetől, amely minden más sörfőzde telephelyétől fizikailag elkülönült telephelyet használ és amely nem licencia alapján működik, ezzel pedig egy minőségi feltételt támaszt, amely a minden más sörfőzdetől való függetlenséget érinti (lásd ebben az értelemben: Gluckauf Brauerei ítélet, C-83/08, EU:C:2009:228, 22–24. pont).
- 21 A 92/83 irányelv hetedik és tizenhetedik preambulumbekkezdésének megfelelően ezen irányelv célja a független kisüzemi sörfőzdekben előállított sör vonatkozásában olyan egységes megoldások elfogadása, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy e termékre kedvezményes jövedékiadó-mértékeket alkalmazzanak, elkerülve ugyanakkor, hogy e kedvezményes adómértékek a belső piaci verseny torzulását okozzák. Ezért az említett irányelv azt kívánja elkerülni, hogy az említett jövedékiadó-kedvezmény előnyét olyan sörfőzdeknek adják meg, amelyek mérete és gyártási kapacitása ilyen torzulás forrása lehet (lásd ebben az értelemben: Gluckauf Brauerei ítélet, C-83/08, EU:C:2009:228, 25. és 26. pont).
- 22 Következésképpen a 92/83 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése azt követeli meg, hogy azon kisüzemi sörfőzdek, amelyek éves sörtermelése nem éri el a 200 000 hektolitert, valóban függetlenek legyenek minden más sörfőzdetől úgy jogi és gazdasági szerkezetük vonatkozásában, mint termelési szerkezetük tekintetében azáltal, hogy minden más sörfőzde telephelyétől fizikailag elkülönült telephelyet használnak, és nem licencia alapján termelnek (Gluckauf Brauerei ítélet, C-83/08, EU:C:2009:228, 27. pont).
- 23 A nem licencia alapján való működés így az annak biztosítására irányuló feltételek egyike, hogy az érintett kisüzemi sörfőzde valóban független legyen minden más sörfőzdetől. Ebből következik, hogy a „licencia alapján” való működés fogalmát oly módon kell értelmezni, hogy az magában foglalja a sör bármilyen típusú engedély alapján történő előállítását, amiből pedig az következik, hogy az említett kisüzemi sörfőzde nem független teljes mértékben attól a harmadik féltől, amelytől ezt az engedélyt kapta. Ez a helyzet áll fenn e harmadik felet megillető szabadság hasznosítására és védjegyének vagy gyártási eljárásának használatára vonatkozó engedély esetében.

- 24 Ez azt jelenti, hogy a Brasserie Bouquet-hoz hasonló helyzetben lévő, a sörét a tagsági szerződésnek megfelelően előállító sörfőzde nem felel meg a 92/83 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében foglalt, a nem licencia alapján való működésre vonatkozó feltételnek. Egyrészt ugyanis a sörfőzde e szerződés értelmében jogosult szerződéses partnere védjegyeinek használatára. Másrészt jogosult arra, hogy az ICO 3B SARL társaságot megillető gyártási eljárás szerint állítsa elő a sörét, mivel az említett szerződésnek megfelelően ez utóbbi társaság átadja számára a „Bible du Cercle des 3 brasseurs” elnevezésű – különösen az eljárást és a kisüzemi sörgyártás módszereit ismertető – dokumentumban megosztott szakértelmét.
- 25 A fentiekre tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a kedvezményes jövedékiadó-mérték sörre való alkalmazása tekintetében a 92/83 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében foglalt, a sörfőzde nem licencia alapján való működésére vonatkozó feltétel nem teljesül akkor, ha az érintett sörfőzde a számára valamely harmadik fél védjegyeinek és gyártási eljárásának használatát engedélyező szerződésnek megfelelően állítja elő a sörét.

A költségekről

- 26 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

A kedvezményes jövedékiadó-mérték sörre való alkalmazása tekintetében az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló, 1992. október 19-i 92/83/EGK tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében foglalt, a sörfőzde nem licencia alapján való működésére vonatkozó feltétel nem teljesül akkor, ha az érintett sörfőzde a számára valamely harmadik fél védjegyeinek és gyártási eljárásának használatát engedélyező szerződésnek megfelelően állítja elő a sörét.

Aláírások